

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

**АНОТОВАНИЙ ПОКАЖЧИК
ДИСЕРТАЦІЙ
БІБЛІОТЕКИ**

**Львівського державного
університету фізичної культури
за 2018 рік**

Укладач Ірина Свістельник

LVIV STATE UNIVERSITY OF PHYSICAL CULTURE

Catalogue
of the Dissertation Abstracts
in the Library of Lviv State
University of Physical Culture
for 2018

Compiler Iryna Svistelnyk

УДК 001(043.5/.048.2)

A69

Анотований покажчик дисертацій бібліотеки Львівського державного університету фізичної культури за 2018 рік [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів, 2019. – 35 с.

© Свістельник І., 2018

UDC 001(043.5/.048.2)

Catalogue of Dissertation Abstracts in the library of Lviv State University of Physical Culture for 2018 / compiler Iryna Svistelnyk. – Lviv, 2019. – 35 p.

© Svistelnyk I., 2018

Зміст

796 Спорт. Фізична культура

<i>24.00.01 Олімпійський і професійний спорт.....</i>	<i>6-14</i>
<i>24.00.02 Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення.....</i>	<i>14-26</i>
<i>24.00.03 Фізична реабілітація.....</i>	<i>26-33</i>
<i>Показчик авторів.....</i>	<i>34</i>

Content

796 Sport. Physical Culture

<i>24.00.01 Olympic end professional sport.....</i>	<i>6-14</i>
<i>24.00.02 Physical Culture, physical education of different groups of population.....</i>	<i>14-26</i>
<i>24.00.03 Physical rehabilitation.....</i>	<i>26-33</i>
<i>Authors index.....</i>	<i>35</i>

796 Спорт. Фізична культура
796 Sport. Physical Culture

24.00.01 Олімпійський і професійний спорт
24.00.01 Olympic and professional sport

Дисертації кандидатів наук:

- 1. Литвинець А. І. Спортивна діяльність християнських організацій : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.01 / Литвинець Антон Іванович. – Львів, 2018. – 280 с.**

Науковий керівник – Тимчак Ярослав Володимирович, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри олімпійської освіти Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Томенко Олександр Анатолійович, д-р наук з фіз. виховання та спорту, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Офіційний опонент – Долбишева Ніна Григорівна, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент, декан факультету фізичної культури і спорту Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Анотація. Дисертацію присвячено спортивній діяльності християнських організацій та її впливу на розвиток і популяризацію спорту у світі. У роботі представлено результати, які засвідчують, що спортивна діяльність християнської церкви започатковується з виникненням сучасного спорту в середині XIX ст. У процесі поширення спортивної діяльності серед християнських конфесій у різних країнах Європи і С111А виникають і розвиваються християнські спортивні організації, які здійснили значний внесок у розвиток і популяризацію спорту у світі. Виявлено структуру християнських спортивних організацій за конфесійною приналежністю та рівні їх функціонування, зокрема місцевий, регіональний, національний та міжнародний. Узагальнено дані про християнські спортивні змагання різного рівня та специфічні особливості їх проведення. Установлено ідейні та нормативні засади спортивної діяльності християнських організацій, а також доведено взаємозв'язки та взаємовпливи християнських і світських організацій у межах міжнародного спортивного руху, які простежуються на трьох рівнях: взаємовизнання, співпраці і взаємозапозичення. На основі позитивного досвіду розвитку християнського спортивного руху у світі обґрунтовано теоретичну

модель взаємодії християнських спортивних організацій з державними і громадськими органами управління спортом в Україні.

Ключові слова: міжнародний спортивний рух, релігійні спортивні організації, християнські спортивні організації, християнські спортивні змагання, ідейно-нормативні основи, теоретична модель.

Литвинец А. И. Спортивная деятельность христианских организаций. – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Аннотация. Диссертация посвящена спортивной деятельности христианских организаций и ее влияния на развитие и популяризацию спорта в мире. В работе представлены результаты, которые показывают, что спортивная деятельность христианской церкви начинается с возникновением современного спорта в середине XIX в. В процессе распространения спортивной деятельности среди христианских конфессий в разных странах Европы и США возникают и развиваются христианские спортивные организации, совершившие значительный вклад в развитие и популяризацию спорта в мире. Выявлены структура христианских спортивных организаций по конфессиональной принадлежности и уровни их функционирования, в частности местный, региональный, национальный и международный. Обобщены данные о христианских спортивных соревнованиях различного уровня и специфических особенностях их проведения. Установлены идейные и нормативные основы спортивной деятельности христианских организаций, а также доказаны взаимосвязи и взаимовлияния христианских и светских организаций в рамках международного спортивного движения, которые наблюдаются на трех уровнях: взаимном, сотрудничества и взаимозаимствования. На основе положительного опыта развития христианского спортивного движения в мире обоснована теоретическая модель взаимодействия христианских спортивных организаций с государственными и общественными органами управления спортом в Украине.

Ключевые слова: международное спортивное движение, религиозные спортивные организации, христианские спортивные организации, христианские спортивные соревнования, идейно-нормативные основы, теоретическая модель.

Lytvynets A. I. Sport activity of Christian organizations. – Qualifying scientific paper, manuscripts.

Abstract. The dissertation focuses on sport activities of Christian organizations and their impact on the development and promotion of sports in the world. The structure of Christian sports organizations according to confessional belonging (Protestant organizations, Catholic organizations and Orthodox organizations) has been presented. It has been established certain relationships and coordination of their activities within existing denominations (except Orthodox sports organizations). It

has been established that most Christian sports organization function on 4 levels: local (parish); regional (diocesan); national (Archebarchial); international (ecumenical). The paper results show that the sports activities of the Christian church begun in the middle of the XIX century and have been connected with modern sport development. It has been established that the programs of sporting events held by Christian organizations included modern popular sports. Christian organizations usually uses the rules of international sports federations, but during training and competitions, there were some specific features. It has been established that ideological grounds of sports activities of Christian organizations have been found in a number of sources, including: the Bible, normative documents of Christian sports organizations and the supreme governing bodies of the church, statements and papers of prominent figures of the Christian church, symbols and attributes of Christian sports organizations. It has been established that Christian sports organizations and leaders of the Christian Church have made a significant impact on the formation, development and popularization of sport in the world. In particular, the creation of the English system of physical education and sports; the invention of sports; establishing of educational institutions; formation of ideological and theoretical foundations of modern sport and Olympism; establishing of the National Olympic Committees; organization of international sports competitions; the establishing of football clubs. Taking into account the positive experience of the development of the Christian movement in the world and the interaction of the state and the church in the development of sport in a number of European countries, the theoretical model of the interaction of Christian sports organizations and state and public sports governing bodies in Ukraine was substantiated. The proposed model consists of two levels: Level A “Basic Principles of Functioning”, Level B “Management Structure”.

Keywords: international sports movement, religious sport organizations, Christian sports organizations, Christian sports competitions, ideological and normative foundations, theoretical model.

2. Нерода Н. В. Організаційні та правові засади європейського професійного спорту : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.01 / Нерода Неоніла Вікторівна. – Львів, 2018. – 240 с.

Науковий керівник – Бріскін Юрій Аркадійович, д-р наук з фіз. виховання та спорту, професор, завідувач кафедри теорії спорту та фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Борисова Ольга Володимирівна, д-р наук з фіз. виховання та спорту, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Офіційний опонент – Павлюк Ірина Сергіївна, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання Національного університету харчових технологій.

Анотація. Дисертацію присвячено розв'язанню науково-практичного завдання, пов'язаного з удосконаленням системи знань щодо професійного спорту як соціального явища. На основі аналізу літературних джерел, контент-аналізу бібліометричної бази даних Google Scholar, наукової та навчальної літератури, аналізу навчальних програм з дисципліни «Професійний спорт» фахових вищих навчальних закладів освіти було виявлено наявну диспропорцію в освітньому і науковому просторі між інформацією про європейський професійний спорт і інші напрями дослідження професійного спорту. Обґрунтовано періодизацію європейського професійного спорту; виявлено організаційні засади та зміст нормативно-правового забезпечення європейського професійного спорту; визначено структурно-функціональну специфіку європейського професійного спорту; виявлено та обґрунтовано тенденції розвитку європейського професійного спорту.

Ключові слова: професійний спорт, Європа, періодизація, генеза, чинники.

Нерода Н. В. Организационные и правовые основы европейского профессионального спорта. – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Аннотация. Диссертация посвящена решению научно-практического задания, связанного с совершенствованием системы знаний о профессиональном спорте как социальном явлении. На основе анализа литературных источников, контент-анализа библиометрической базы данных Google Scholar, научной и учебной литературы, анализа учебных программ по дисциплине «Профессиональный спорт» профессиональных высших учебных заведений была обнаружена существующая диспропорция в образовательном и научном пространстве между информацией о европейском профессиональном спорте и других направлениях исследований профессионального спорта. Обоснована периодизация европейского профессионального спорта; выявлены организационные основы и содержание нормативно-правового обеспечения европейского профессионального спорта; определена структурно-функциональная специфика европейского профессионального спорта; обнаружены и обоснованы тенденции развития европейского профессионального спорта.

Ключевые слова: профессиональный спорт, Европа, периодизация, генезис, факторы.

Neroda N. V. Organizational and legal foundations of European professional sport. – Qualification scientific work on the rights of manuscripts.

Abstract. The dissertation is devoted to solving a scientific and practical task connected with the improvement of the system of knowledge about professional sports as a social phenomenon. Tire analysis of literary sources, content analysis of bibliometric data bases Google Scholar, scientific and educational literature, analysis of «Professional Sport» curriculum for special higher education institutions has shown the existing disparity in the educational and scientific area between information about European professional sport and other research areas about professional sports. It was clarified that the main preconditions for the development of European professional sport were social and economic (market relations development, high level of urbanization, migration processes, scientific and technical development, the emergence of automotive industry and the formation of industrial infrastructure, the development of communication systems, the development of democratic civil rights and freedoms; reduction of the religious influence upon society, the formation and development of the education system) and modified-recreational ones. As for modified-recreational preconditions it is important to stress that popular sporting activities have been transformed from various recreation forms (cycling, ball games, fist battles) to sport influenced by a social request. System forming factors of the European professional sport genesis in society have been defined. The most important among them are as follows in the ancient times (V–IV centuries BC – 404) – religious (spectacle competitions were a part of religious festivals) and social and political (competitions were used to increase social image and distraction of the population from political and economic problems); in the Middle Ages (late V century – XVI century) – applied (competitions were used for improvement of military skills) and recreational (visiting sports events for leisure); in the New Age (XV century–1918) – organizational and commercial (formation of organizational structures of European professional sport); in Contemporary time (since 1918) – economic (management and organization approaches were determined by the economic efficiency). The main periods of European professional sports development are: the first period of the appearance of signs of professionalism in sport (V–IV century BC-404 years); the second period of the preconditions for the formation of European professional sport (end of V century – XVIII century); the third period - the birth and formation of European professional sports (the beginning of the XIX–1985 years), which includes the stages; 1823–1894; 1896–1939; 1945–1985; the fourth period – the integrated functioning of European professional sport (since 1988 years). The structural and functional specificity of European professional sport are sports- commercial direction of development, features in the organizational structure of professional leagues and regulation of sports competition; polystructuring of the system of competitions; internationalization of European professional sport. The regulatory and legal regulation of European professional sports is carried out on the basis of external and internal nonnative documents. External normative documents include acts of international cooperation and national legislation; to internal ones – statutes and regulatory documents of international and national sports organizations, of professional sports leagues (associations), professional clubs and employment agreement. Among the organizational trends of development of European professional sport are worth highlighting internationalization (access to

national and regional frameworks in competition and organizational structure), adoption American experience in conducting competitions and management, effectivity (providing financial stability of clubs by controlling excessive expenses), multidisciplinary (a significant expansion of the number kinds of sports that receive a professional character in Europe). Legal tendencies are the further application of judicial precedents law and the use of the arbitral tribunal to resolve conflicts.

Keywords: professional sport, Europe, periodization, genesis, factors.

Дисертації докторів наук:

- 3. Тодорова В. Г. Теоретико-методичні основи хореографічної підготовки у техніко-естетичних видах спорту (на матеріалі спортивної аеробіки) : дис. ... д-ра наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.01 / Тодорова Валентина Георгіївна. – Львів, 2018. – 480 с.**

Науковий консультант – Передерій Аліна Володимирівна, д-р наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри теорії спорту та фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Худолій Олег Миколайович, д-р наук з фіз. виховання та спорту, професор, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання та оздоровчо-лікувальної фізичної культури Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Офіційний опонент – Кашуба Віталій Олександрович, д-р наук з фіз. виховання та спорту, професор кафедри біомеханіки та спортивної метрології Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Офіційний опонент – Тищенко Валерія Олексіївна, д-р наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури та спорту Запорізького національного університету.

Анотація. У дисертаційній роботі подано обґрунтування хореографічної підготовки спортсменів у техніко-естетичних видах спорту на різних етапах багаторічного удосконалення. У дослідженні вперше розроблено концепцію хореографічної підготовки спортсменів у техніко-естетичних видах спорту, яка відображає взаємопов'язаність функцій, закономірностей, принципів, мети і завдань підвищення спортивної майстерності з використанням усього можливого арсеналу засобів хореографії, а також здійснено змістовно-інформаційне наповнення її складників. У процесі виконання завдань дослідження проаналізовано документи програмно-нормативного забезпечення; встановлено значення хореографічного складника у структурі змагальних програм спортсменів; виокремлено й систематизовано критерії та розроблено

систему контролю хореографічної підготовленості спортсменів у різних техніко-естетичних видах спорту; визначено рівні хореографічної підготовленості спортсменів на різних етапах багаторічного удосконалення; експериментально доведено ефективність реалізаційних положень концепції хореографічної підготовки на різних етапах багаторічного удосконалення спортсменів (на матеріалі спортивної аеробіки).

Ключові слова: хореографічна підготовка, техніко-естетичні види спорту, контроль, критерії, компоненти, концепція, етапи багаторічного удосконалення, спортивна аеробіка.

Тодорова В. Г. Теоретико-методические основы хореографической подготовки в технико-эстетических видах спорта (на материале спортивной аэробики). – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Аннотация. В диссертационной работе представлено обоснование хореографической подготовки спортсменов в технико-эстетических видах спорта на различных этапах многолетнего совершенствования. Впервые обоснована концепция хореографической подготовки в технико-эстетических видах спорта, которая отражает взаимосвязь функций, закономерностей, принципов, целей и задач повышения спортивного мастерства с использованием всего доступного арсенала средств хореографии, а также осуществлено содержательно-информационное наполнение ее составляющих. В процессе решения задач исследования определено значение хореографической составляющей в структуре соревновательных программ спортсменов; выделены и систематизированы критерии и разработана система контроля хореографической подготовленности спортсменов в различных технико-эстетических видах спорта; определены уровни хореографической подготовленности спортсменов на разных этапах многолетнего совершенствования; экспериментально проверены реализационные положения концепции хореографической подготовки на различных этапах многолетнего совершенствования спортсменов (на материале спортивной аэробики).

Ключевые слова: хореографическая подготовка, технико-эстетические виды спорта, контроль, критерии, компоненты, концепция, этапы многолетней подготовки спортсменов, спортивная аэробика.

Todorova V. H. Theoretical and methodical bases of choreographic training in technical aesthetic sports (on the material of aerobic gymnastics). – Qualifying scientific paper, manuscript.

Abstract. In the dissertation, the new solution of the scientific and applied problem of choreographic training in technical aesthetic sports is presented. As a result of the research, for the first time, the concept of choreographic training in technical aesthetic sports was substantiated, which make it possible to standardize the structure and content of choreographic training in accordance with the stages of multi-year training of athletes. The guiding idea of the concept is to determine the main priorities of the choreographic training, the justification of requirements, principles, functions, patterns, means and methods to increase the athletic skill through the use of all possible means of choreographic training in the process of multi-year training of athletes. The concept of choreographic training in technical aesthetic sports served as the basis for the development of qualification-oriented programs, the practical implementation of which required the introduction of training activities of athletes at various stages of sports training and experimental confirmation of its effectiveness. In the paper for the first time the leading criteria of choreographic preparedness of athletes, ensuring achievement of high sporting result in various technical aesthetic kinds of sport have been selected and systematized. The criteria for choreographic preparedness were systematized in two components: the technical component, and musical and expressive one, which avoided the averaging of the results of the evaluation of the athlete's choreographic fitness. In the dissertation the system of control over choreographic preparedness in technical aesthetic sports has been developed and substantiated for the first time. According to the developed 5-level scale, the monitoring of choreographic preparedness of athletes with a high degree of reliability ($p < 0,05$) was conducted, which enabled to determine the effectiveness of choreographic training at different stages of sports training and make corrections to qualification programs. The criteria for choreographic preparedness were divided into two components: the technical component and musical expressive one, which avoided averaging the results of assessing the choreographic fitness of athletes. For the first time a three tiered interpretation scheme was developed, which made it possible to characterize the levels of choreographic preparedness of athletes in the technical aesthetic sports (on the basis of sports aerobics). New data on the effectiveness of the program of choreographic training of athletes at the stage of preliminary training in aerobic exercise were obtained. The effectiveness of the program of choreographic training is confirmed by a significant increase in the indicators of technical and musical expressive components of choreographic preparedness. So indicators of the technical component of the athletes of the experimental group increased by 37 %, and musical expressive by 33,8 %, whereas in the control group – by 8,9 % and 11 % correspondingly. Choreographic preparedness changes at the stage of preliminary basic training are shown. It has been determined that using conditioning program, developed in accordance with the concept of choreographic training in technical aesthetic sports, the average assessment of the technical component of the experimental group of athletes improved by 29,4 %, whereas in the control group – by 8,9 %, musical component – by 44,5 % and % correspondingly. The statistical check out of certain changes in the choreographic fitness of athletes at the stage of specialized basic training during the experiment showed that the technical components increased in the

experimental group by 36,8 %, in the control group – by %; musical expressive component, correspondingly, by 43,5 % and 13 %. The results of the athletes of the experimental group at different stages of sports training were better than the control group by 24 % - 33 %. As a result of the implementation of qualifying choreographic conditioning programs into the training process it was the first place on aerobic exercise at the championship of Ukraine (Lviv, April 2017).

Keywords: choreographic training, technical and aesthetic sports, control, criteria, components, concept, stages of athlete many year training, aerobic gymnastics.

24.00.02 Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення
24.00.02 Physical Culture, physical education of different groups of population

Дисертації кандидатів наук:

- 4. Єфремова А. Я. Обґрунтування змісту та організації професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх інженерів-електриків залізничного транспорту : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 / Єфремова Анжеліка Яковлівна. – Львів, 2018. – 331 с.**

Науковий керівник – Шестерова Людмила Єгорівна, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи, професор кафедри легкої атлетики Харківської державної академії фізичної культури.

Офіційний опонент – Романчук Сергій Вікторович, д-р наук з фіз. виховання та спорту, професор, начальник кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Офіційний опонент – Римик Роман Васильович, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент, кафедри спортивно-педагогічних дисциплін ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника».

Анотація. Дисертацію присвячено обґрунтуванню, розробленню та оцінюванню ефективності програми професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх інженерів-електриків залізничного транспорту. Вивчено специфічні особливості професійної діяльності інженерів-електриків залізничного транспорту. Визначено факторну структуру професійно-прикладної фізичної підготовленості студентів закладів вищої освіти

залізничного транспорту. Із урахуванням отриманих даних й аналізу наукових джерел обґрунтовано та розроблено програму професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх інженерів-електриків залізничного транспорту. Дані, які було отримано під час формувального експерименту, засвідчили ефективність упровадження у процес фізичного виховання студентів розробленої програми професійно-прикладної фізичної підготовки, що сприяло підвищенню функціонального стану, загальної фізичної та професійно-прикладної фізичної підготовленості студентів залізничних спеціальностей.

Ключові слова: професійно-прикладна фізична підготовка, фізична підготовленість, професійно важливі якості, психофізіологічна підготовленість, інженери-електрики залізничного транспорту.

Ефремова А. Я. Обоснование содержания и организации профессионально-прикладной физической подготовки будущих инженеров-электриков железнодорожного транспорта. – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Аннотация. Диссертация посвящена обоснованию, разработке и оценке эффективности программы профессионально-прикладной физической подготовки будущих инженеров-электриков железнодорожного транспорта. В работе приведены результаты профессиографического исследования специфических особенностей профессиональной деятельности инженеров-электриков железнодорожного транспорта. Представлен анализ результатов анкетирования и комплексного исследования начального уровня функционального состояния организма, общей физической и профессионально-прикладной физической подготовленности студентов заведения высшего образования железнодорожного транспорта. Проведен факторный анализ, по результатам которого выявлено шесть ведущих факторов в структуре профессионально-прикладной физической подготовленности студентов: физическая работоспособность; скоростно-силовая выносливость; жизненный потенциал; кинестетическая чувствительность; координация движения, сила мышц рук; концентрация внимания. На основании полученных данных и анализа научной литературы обоснована и разработана программа профессионально-прикладной физической подготовки будущих инженеров-электриков железнодорожного транспорта. Впервые научно обоснована и разработана программа профессионально-прикладной физической подготовки будущих инженеров-электриков железнодорожного транспорта. Впервые определены профессионально важные физические и психофизиологические качества и свойства инженеров-электриков железнодорожного транспорта.

Ключевые слова: профессионально-прикладная физическая подготовка, физическая подготовленность, профессионально важные качества,

Yefremova A. Ya. Content and organization substantiation of professionally applied physical preparation of prospective electrical engineers in railway transport. – On the rights of the manuscript.

Abstract. The thesis is dedicated to the substantiation, elaboration and effectiveness evaluation of the program for professionally applied physical preparation of prospective electrical engineers in railway transport. The professional activity features of electrical engineers in railway transport have been studied. The factor structure of professionally applied physical preparedness of higher education establishments students in railway transport have been defined. Taking into account the obtained data and scientific resources analysis, the program of professionally applied physical preparation of prospective electrical engineers in railway transport has been substantiated and developed. The data obtained during the forming experiment have proved the effectiveness of the program implementation into the process of students' physical education which contributed to the increase of the functional state, general physical and professionally applied physical preparedness of students in railway specialties.

Keywords: professionally applied physical preparation, physical preparedness, professionally important qualities, psychophysiological preparedness, electrical engineers in railway transport.

5. Ільницький І. М. Удосконалення фізичної підготовленості учнів ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою засобами боксу : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 / Ільницький Іван Михайлович. – Львів, 2018. – 303 с.

Науковий керівник – Окопний Андрій Михайлович, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри педагогіки та психології Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Ольховий Олег Михайлович, д-р наук з фіз. виховання та спорту, професор, завідувач кафедри олімпійського та професійного спорту Чорноморського національного університету.

Офіційний опонент – Романчук Віктор Миколайович, канд. наук з фіз. виховання та спорту, професор кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова.

Анотація. Дисертацію спрямовано на обґрунтування застосування засобів боксу у фізичному вихованні учнів ліцеїв із посиленою військово-

фізичною підготовкою для удосконалення їхньої фізичної підготовленості. Основні положення наукової новизни полягають у тому, що вперше доведено ефективність застосування засобів боксу для підвищення фізичної підготовленості учнів ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою; обґрунтовано структуру та зміст програми варіативної частини академічних занять з навчальної дисципліни «Фізична культура» та програми позаурочних секційних занять для учнів ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою з пріоритетним використанням засобів боксу. Удосконалення фізичної підготовленості учнів ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою відбулося за двома програмами застосування засобів боксу. У межах програми секційних занять зростання показників фізичної підготовленості становило від 9,53 до 109,79 % при $p < 0,05$ — $0,01$ за параметрами, що характеризують прояви максимальної та вибухової сили, швидкісних та координаційних здібностей, гнучкості. Для програми використання засобів боксу в межах варіативної частини змісту академічних занять з навчальної дисципліни «Фізична культура» зростання становило від 5,86 до 28,50 % при $p < 0,05$ - $0,01$ відповідно.

Ключові слова: фізичне виховання, ліцеї, фізична підготовка, секція, варіативна частина, учні.

Ильницкий И. М. Совершенствование физической подготовленности учащихся лицеев с усиленной военно-физической подготовкой средствами бокса. – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Аннотация. Диссертация направлена на решение актуальной научно-практической задачи совершенствования физической подготовленности учащихся лицеев с усиленной военно-физической подготовкой посредством внесения коррекций в структуру и содержание физического воспитания на основе использования средств бокса. Целью исследования было обосновать применение средств бокса в физическом воспитании учащихся лицеев с усиленной военно-физической подготовкой для совершенствования их физической подготовленности. Основные положения научной новизны состоят в том, что впервые доказана эффективность применения средств бокса для повышения физической подготовленности учащихся лицеев с усиленной военно-физической подготовкой; обоснованы структура и содержание программы варіативной части академических занятий по дисциплине «Физическая культура» и программы внеурочных секционных занятий для учащихся лицеев с усиленной военно-физической подготовкой с пріоритетным использованием средств бокса. Установлено, что ученики второго года обучения лицеев с усиленной военно-физической подготовкой по уровню проявлений большинства физических качеств существенно превышают своих

младших коллег на 1,08-56,54% при $p < 0,05—0,01$ (всего за 18 из 19 показателей). Однако у второкурсников происходит ухудшение проявлений координационных способностей (6,03-8,77 % от исходного уровня, $p < 0,01$) при приблизительно одинаковом уровне специальной работоспособности по боксу (различия 0,57—2,61 % при $p > 0,05$). Экспериментальная проверка программ применения средств бокса в воспитании учащихся лицеев с усиленной военно-физической подготовкой с целью совершенствования физической подготовленности учащихся проведена в двух локальных педагогических экспериментах. Совершенствование физической подготовленности учащихся лицеев с усиленной военно-физической подготовкой прошло на более высоком уровне по предложенным двум программам применения средств бокса. В рамках программы секционных занятий прирост показателей физической подготовленности составил от 9,53 до 109,79% при $p < 0,05-0,01$ по показателям, характеризующим проявления максимальной и взрывной силы, скоростных и координационных способностей, гибкости. Для программы использования средств бокса в рамках вариативной части содержания академических занятий по дисциплине «Физическая культура» прирост составил от 5,86 до 28,50 % при $p < 0,05—0,01$ соответственно. Таким образом, эффективность первого методического подхода (секционные занятия) составляет от 5,74 до 54,03 % за 11 из 19 показателей и второго (вариативная часть содержания академических занятий с «Физической культуры») — от 2,44 до 62,35 % за 12 из 19 показателей, что проявляется существенно большими ($p < 0,05-0,01$) показателями. При доказанной эффективности двух методических подходов применения средств бокса в учебно-воспитательном процессе по физическому воспитанию лицеев с усиленной военно-физической подготовкой имеется преимущество по взрывной силе («Бросок набивного мяча»), скоростным способностям («Бег 100 м»), координационным способностям (1,42-8,04 % при $p < 0,05$), а также по показателям специальной работоспособности по боксу (количества и средняя сила ударов во временных отрезках 8 с и 40 с 9,51—11,86% при $p < 0,01$) в пользу программы применения средств бокса в секционных занятиях.

Ключевые слова: физическое воспитание, лицеи, физическая подготовка, секция, вариативная часть, ученики.

Pnytskyi I. M. Improvement of Physical Preparedness of Lyceum Students with Advanced Military and Physical Training by Means of Boxing. – Qualifying scientific research, manuscript.

Abstract. The thesis is focused on substantiation of means of boxing application in physical education of lyceum students with advanced military and physical training to improve their fitness level. Basic points of scientific novelty consist in the fact that efficiency of application of boxing means to improve physical fitness of lyceum students with advanced military and physical training has been

proven for the first time. The structure and content of optional part of Physical education classes and the program of extra-curricular group activities for lyceum students with advanced military and physical training using boxing means have been substantiated. Improvement of fitness level of lyceum students with advanced military and physical training was achieved by two programs using means of boxing. Using the program for extra-curriculum activities, it has been demonstrated the increasing of the indices of physical preparedness ranged from 9.63 to 109.79 % at $p < 0,05-0,01$ by the indices that characterize maximum and explosive power, speed and coordination abilities, flexibility. Using the program for optional part of Physical education classes it has been demonstrated the increasing ranged from 5.86 to 28.50 % at $p < 0,05-0,01$ correspondingly.

Keywords: physical education, lyceums, physical training, group, optional part, students.

6. Квасниця О. М. Удосконалення фізичної підготовки кваліфікованих гравців у регбі-7 з урахуванням індивідуальних профілів фізичної підготовленості : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 / Квасниця Олег Михайлович. – Львів, 2018. – 314 с.

Науковий керівник – **Базильчук Олег Вікторович**, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри здоров'я людини Хмельницького національного університету.

Офіційний опонент – **Лісенчук Геннадій Анатолійович**, д-р наук з фіз. виховання та спорту, професор кафедри футболу Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Офіційний опонент – **Тищенко Валерія Олексіївна**, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту Запорізького національного університету.

Анотація. Головною особливістю авторських програм був диференційований підхід до розвитку фізичних якостей з урахуванням індивідуальних профілів рівня фізичної підготовленості кожного гравця. У програмах передбачено застосування засобів і методів, які дають змогу оптимізувати та скорегувати навчально-тренувальний процес відповідно до сучасних умов змагальної діяльності. Загалом програми розраховані на 76 тренувальних днів у підготовчому періоді, упродовж якого спортсмени першої експериментальної групи диференційовано працювали над розвитком провідних фізичних якостей кожного з них, а регбісти другої експериментальної групи – над розвитком недостатньо розвинутих фізичних якостей. Отримані результати переконливо свідчать, що заняття за авторськими

програмами диференційованого розвитку фізичних якостей кожного регбіста (30 % часу) у поєднанні з комплексним розвитком важливих для тренувальної та змагальної діяльності в регбі-7 фізичних якостей сприяли достовірно ($p < 0,05-0,01$) більш вираженому зростанню їхньої загальної і спеціальної фізичної підготовленості, ніж аналогічні заняття за програмою лише комплексного розвитку цих фізичних якостей. При цьому спортсмени, які тренувалися за програмою диференційованого розвитку недостатньо розвинутих фізичних якостей кожного з них, мали найбільш виражену перевагу в рівні як загальної, так і спеціальної фізичної підготовленості.

Ключові слова: регбі-7, змагальна діяльність, фізична підготовленість, фізична підготовка, комплексна фізична підготовка, диференційована фізична підготовка.

Квасница О. М. Совершенствование физической подготовки квалифицированных игроков в регби-7 с учетом индивидуальных профилей физической подготовленности. – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Аннотация. Главной особенностью авторских программ был дифференцированный подход к развитию физических качеств с учетом индивидуальных профилей уровня физической подготовленности каждого игрока в регби-7. В программах предусмотрено применение средств и методов, которые позволяют оптимизировать и скорректировать учебно-тренировочный процесс согласно современным условиям соревновательной деятельности. В общем программы рассчитаны на 76 тренировочных дней в подготовительном периоде, в течение которого спортсмены первой экспериментальной группы дифференцированно работали над развитием ведущих физических качеств каждого из них, а регбисты второй экспериментальной группы — над развитием недостаточно развитых физических качеств. Полученные результаты убедительно свидетельствуют, что занятая по авторским программам дифференцированного развития физическая подготовка каждого регбиста (30 % времени) в сочетании с комплексным развитием важных для тренировочной и соревновательной деятельности в регби-7 физических качеств способствовали достоверно ($p < 0,05-0,01$) более выраженному росту их общей и специальной физической подготовленности, чем аналогичные занятия по программе лишь комплексного развития этих физических качеств. При этом спортсмены, которые тренировались по программе дифференцированного развития недостаточно развитых физических качеств каждого из них, имели наиболее выраженное преимущество в уровне как общей, так и специальной физической подготовленности.

Ключевые слова: регби-7, соревновательная деятельность, физическая подготовленность, физическая подготовка, комплексная физическая подготовка, дифференцированная физическая подготовка.

Kvasnytsya O. M. Improvement of Qualified Rugby Sevens Players Physical Training taking into account Physical Level Individual Profiles. - On the rights of the manuscript.

Abstract. The thesis considered improvement of physical fitness structure of qualified rugby (Rugby Sevens) players on the basis of differentiated approach to development of athletes' physical qualities. Comparative analysis of players physical fitness level of Ukraine Rugby 7s Super league (the season 2014) showed that rugby leader teams players ($p < 0,05-0,01$) prevailed their colleagues from other teams ranked from the 5th to the 8th places. The obtained data represent the level of sports skills of players from the before mentioned teams (according to the places they ranked during testing). Therefore, the data prove that the applied tests represent the level of rugby players' training to competition activity. Analysis of the physical fitness level of skilled players in rugby-7 revealed 29 significant correlation interactions (from 0.50 to 0.98) between the indicators of general and special physical fitness. The highest number (9 out of 11) of reliable ($p < 0,05-0,01$) positive interactions with the indicators of special physical fitness were the results of Harvard step-test, running at 30 and 60 meters with a ball. There were detected 162 significant correlations (from 0.60 to 0.98) between competitions indicators of technical and tactical players' actions and level of physical fitness. The important related physical fitness (from 0.91 to 0.97) was determined taking into account successful and unsuccessful captures; successful and unsuccessful passes; mistakes in catching a ball; won "ruck" and "maul". Six significant factors of physical fitness structure were distinguished and the total contribution was amounted to 77.2 %. The most important ones were special endurance (31.3 %), strength (18.6 %) and velocity (10.8 %). The main feature of the author's programs was a differentiated approach to the development of physical qualities, taking into account the individual profiles of the level of physical fitness of each player in rugby-7. The programs provided using of means and methods that allow optimizing the training process in accordance with the modern conditions of competitive activity. In general, the programs are designed for 76 training days in the off-season period, during which the athletes of the first experimental group worked differently on the development of their leading physical qualities; and the rugby players of the second experimental group – on the development of their insufficiently developed physical qualities. The obtained results convincingly testify that training using author's programs of differentiated development of physical qualities of each rugby player (30 % of the time) combined with complex development of physical qualities important for training and competitive activity in rugby-7 contributed significantly ($p < 0,05-0,01$) to more pronounced growth of their general and special physical readiness than similar exercises for only complex development of these physical qualities. So the athletes who trained according to differential development program for insufficiently

developed physical qualities of each of them had the most evident advantage in the level of both general and special physical training.

Keywords: rugby-7, competitive activity, fitness, physical training, complex physical training, differentiated physical training.

7. Назаркевич Л. І. Структура і зміст фізкультурно-оздоровчих занять з плавання для дітей молодшого дошкільного віку : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 / Назаркевич Лілія Ігорівна. – Львів, 2018. – 246 с.

Науковий керівник – **Линець Михайло Михайлович**, канд. пед. наук, професор кафедри теорії спорту та фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – **Москаленко Наталія Василівна**, д-р наук з фіз. виховання і спорту, професор, проректор з наукової діяльності Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Офіційний опонент – **Хрипко Інна Василівна**, канд. наук з фіз. виховання та спорту, старший викладач кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Анотація. У процесі вивчення наукової та методичної літератури встановлено відмінності в підходах до побудови фізкультурно-оздоровчих занять з плавання для дітей молодшого дошкільного віку та розв'язання оздоровчих завдань, які стосуються змісту навчання, спрямованості оздоровчих впливів, дотримання основних принципів фізичного виховання. На основі аналізу літературних джерел та результатів пошукових досліджень було виявлено протиріччя в побудові основної частини фізкультурно-оздоровчих занять з плавання для дітей молодшого дошкільного віку та обґрунтовано доцільність удосконалення їх структури і змісту шляхом застосування рухливих ігор у воді упродовж усієї основної частини кожного заняття. У порівняльному педагогічному експерименті, який тривав 9 місяців, достовірно ($p \leq 0,05-0,01$) доведено, що фізкультурно-оздоровчі заняття з плавання для дітей молодшого дошкільного віку за авторською програмою із застосуванням рухливих ігор у воді упродовж всієї основної частини сприяли більш вираженому середньо груповому зростанню показників функціонального стану (на 24,9 %) та фізичної підготовленості (на 23,4 %), ніж аналогічні заняття за порівняльною програмою, яка передбачала поєднання в основній частині занять вправ з

розучування елементів техніки плавання (65,0 % часу) з рухливими іграми у воді (35,0 % часу).

Ключові слова: молодший дошкільний вік, фізкультурно-оздоровчі заняття, плавання, рухливі ігри у воді.

Назаркевич Л. И. Структура и содержание физкультурно-оздоровительных занятий по плаванию для детей младшего дошкольного возраста. – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Аннотация. Диссертация посвящена проблеме построения физкультурно-оздоровительных занятий плаванием детей младшего дошкольного возраста. Установлены различия в подходах к начальному обучению плаванию дошкольников и решению оздоровительных заданий, касающихся содержания обучения плаванию, оздоровительных воздействий, соблюдения основных принципов физического воспитания. Для достижения цели диссертационного исследования теоретически обоснована, разработана и внедрена в практику авторская программа физкультурно-оздоровительных занятий плаванием детей младшего дошкольного возраста. Ее сущность заключалась в применении подобранных и специально разработанных подвижных игр в течение всей основной части занятия в отличие от действующих программ дошкольных образовательных учреждений, которые предусматривают сочетание в основной части занятий упражнений по разучиванию элементов техники плавания (65,0 % времени) с подвижными играми в воде (35,0 % времени). Все подвижные игры распределены в соответствии с этапами обучения плаванию и сформированы в четкой последовательности согласно данным специальной литературы и поисковых исследований: ознакомление с водой, привыкание к воде, преодоление сопротивления воды, погружение в воду с головой, умение держаться на воде, умение открывать глаза в воде, скольжение по воде, выполнение гребковых движений и изучение прыжков в воде. В сравнительном педагогическом эксперименте в течение учебного года выявлена достоверно ($p \leq 0,05-0,01$) более высокая эффективность занятий по авторской программе, о чем свидетельствует повышение функциональных возможностей (в среднем на 24,9 %) и физической подготовленности (в среднем на 23,4 %) детей младшего дошкольного возраста, по сравнению с действующей программой.

Ключевые слова: младший дошкольный возраст, физкультурно-оздоровительные занятия, плавание, подвижные игры в воде.

Nazarkevych L. I. Structure and content of physical education and recreational swimming lessons for children of junior preschool age. – Qualification scientific work on the rights of manuscripts.

Abstract. In the process of studying scientific and methodological literature, differences in the approaches to the construction of physical education and recreational swimming classes for preschool children and the resolution of health problems related to the content of training, the direction of health effects, and the observance of the basic principles of physical education have been established. Based on the analysis of literary sources and the results of search studies, contradictions in the construction of the main part of physical education and recreational swimming lessons for preschool children have been revealed and the expediency of improving their structure and content through the use of mobile games in water throughout the main part of each lesson has been substantiated. In a comparative pedagogical experiment, lasting for 9 months, it has been proven that physical education and recreational swimming classes for children of junior preschool age according to the author's program with the use of mobile games in water throughout their entire main part, contributed to a more pronounced increase in the average of the functional state (by 24.9 %) and physical fitness (by 23.4 %) than similar occupations in the comparative program, which included the combination of the element of the exercises in the main part of the exercises and in swimming technique (65.0 % of time) with mobile games in water (35.0 % of time).

Keywords: junior preschool age, physical culture and recreation classes, swimming, mobile games in water.

8. Тимочко-Волошин Р. І. Вдосконалення фізичного виховання дітей середнього шкільного віку з суглобовими проявами дисплазії сполучної тканини (на прикладі спеціальних медичних груп сільських шкіл) : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 / Тимочко-Волошин Роксолана Іванівна. – Львів, 2018. – 243 с.

Науковий керівник – Трач Володимир Михайлович, канд. біол. наук, професор кафедри біохімії і гігієни Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Москаленко Наталія Василівна, д-р наук з фіз. виховання і спорту, професор, проректор з наукової діяльності Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Офіційний опонент – Іщенко (Бербенець) Олеся Сергіївна, канд. наук з фіз. виховання та спорту, викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Анотація. У дисертаційному дослідженні проведено аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури щодо проблем погіршення стану здоров'я сучасних школярів. Визначено, що основними їх причинами є: низький рівень рухової активності, збільшення інтенсивності начального

процесу, особливо з переходом до середньої школи, неправильний спосіб життя, вплив факторів навколишнього середовища, соціальні чинники, спадковість та інші. Таким чином, спостерігаємо збільшення кількості дітей, віднесених за станом здоров'я до спеціальних медичних груп. Виявлено, значну кількість наукових досліджень, де одне з провідних місць серед причин зростаючої захворюваності, в тому числі дитячого населення, займає дисплазія сполучної тканини.

Ключові слова: фізичне виховання, діти середнього шкільного віку, спеціальні медичні групи, сільські школи, дисплазія сполучної тканини.

Тимочко-Волошин Р. И. Усовершенствование физического воспитания детей среднего школьного возраста с суставными проявлениями дисплазии соединительной ткани (на примере специальных медицинских групп сельских школ). – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Аннотация. Диссертационное исследование посвящено проблемам организации занятий физической культуры учащихся специальных медицинских групп 5–9 классов сельских школ, и в частности детей с суставными проявлениями дисплазии соединительной ткани. Определены факторы, влияющие на состояние здоровья школьников, особенности процесса физического воспитания детей с суставными проявлениями дисплазии соединительной ткани в специальных медицинских группах сельских школ. По результатам проведенного исследования определены низкая физическая активность и нерациональный распорядок дня учеников 5–9 классов сельских школ, распределенных в специальные медицинские группы; распространенность суставных проявлений дисплазии соединительной ткани у детей среднего школьного возраста, проживающих в сельской местности, и в частности распределенных в специальные медицинские группы; особенности физического развития и адаптационно-резервных возможностей учеников 5–9 классов сельских школ с суставными проявлениями дисплазии соединительной ткани, распределенных в специальные медицинские группы. Обосновано содержание занятий по физическому воспитанию детей среднего школьного возраста с суставными проявлениями дисплазии соединительной ткани, проживающих в сельской местности и распределенных в специальные медицинские группы, разработана авторская программа и доказана ее эффективность. В рамках программы комплексно объединены основные средства и методы физического воспитания, а также определены этапность, характеристики физических нагрузок, в зависимости от возраста (по действию на отдельные мышечные группы, их интенсивность), объем подачи необходимого теоретического материала, рекомендации для самостоятельных занятий, а также выделены перечень упражнений и виды двигательной деятельности, противопоказанные для выполнения детям среднего школьного возраста с суставными проявлениями дисплазии соединительной ткани, распределенным в специальные медицинские группы.

Ключевые слова: физическое воспитание, дети среднего школьного возраста, специальные медицинские группы, сельские школы, дисплазия соединительной ткани.

Tymochko-Voloshyn R. I. Improvement of physical education of children of middle school age with articular manifestations of connective tissue dysplasia (on the example of special medical groups of rural schools). – Qualifying scientific work on the rights of manuscripts.

Abstract. The dissertation is devoted to the problem of improper organization of classes in physical education of pupils of special medical groups of 5–9 classes of rural schools, in particular children with articular manifestations of connective tissue dysplasia. The factors influencing the health of schoolchildren, features of the process of physical education of children in special medical groups of rural schools with articular manifestations of connective tissue dysplasia are determined. According to the results of the research, it was determined: low physical activity and irrational routine of pupils' day at special medical groups of 5–9 classes in rural schools; the prevalence of articular manifestations of connective tissue dysplasia in children of middle school age living in rural areas and, in particular, in special medical groups; features of physical development and adaptation- reserve capabilities of pupils of special medical groups of 5–9 classes of rural schools with articular manifestations of connective tissue dysplasia. It has been scientifically substantiated and developed author's program of physical education of children of middle school age living in rural areas and distributed to special medical groups. It has been proved its effectiveness.

Key words: physical education, children of middle school age, special medical groups, rural schools, connective tissue dysplasia.

24.00.03 Фізична реабілітація

24.00.03 Physical rehabilitation

Дисертації кандидатів наук:

- 9. Чеховська М. Я. Фізична реабілітація дітей шкільного віку з хронічною серцевою недостатністю І–ІІА стадій : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.03 / Чеховська Мар'яна Ярославівна. – Львів, 2018. – 274 с.**

Науковий керівник – Івасик Наталія Орестівна, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент, докторант кафедри фізичної терапії та ерготерапії Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Богдановська Надія Василівна, д-р біол. наук, професор, завідувач кафедри фізичної реабілітації Запорізького національного університету.

Офіційний опонент – Індика Світлана Ярославівна, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри теорії фізичного виховання, фітнесу та рекреації Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Анотація. У роботі досліджено важливу медико-соціальну та науково-практичну проблему фізичної реабілітації дітей шкільного віку з хронічною серцевою недостатністю І–ІІА стадій. У дисертації проаналізовано вітчизняні та зарубіжні літературні джерела з цієї проблеми, проведено реабілітаційне обстеження, яке дало змогу визначити функціональний стан серцево-судинної та дихальної систем, стан вегетативної нервової системи, опорно-рухового апарату, фізичний розвиток, толерантність до фізичного навантаження, психоемоційний стан та якість життя дітей шкільного віку з хронічною серцевою недостатністю І–ІІА стадій. Такий підхід сприяв можливості розробити та індивідуалізувати програму фізичної реабілітації для цих дітей, що тривала 28 тижнів. Ця програма містила практичну та теоретичну частини. На всіх етапах реалізації розробленої програми фізичної реабілітації проводився контроль, результати якого коригували подальший процес реабілітації. Результати педагогічного експерименту підтвердили ефективність розробленої програми фізичної реабілітації для дітей шкільного віку з хронічною серцевою недостатністю І–ІІА стадій. Це дало підставу рекомендувати розроблену програму фізичної реабілітації до застосування в практичній діяльності лікувально-профілактичних закладів.

Ключові слова: фізична реабілітація, діти шкільного віку, хронічна серцева недостатність, комплексне обстеження.

Чеховская М. Я. Физическая реабилитация детей школьного возраста с хронической сердечной недостаточностью I–IIА стадий. – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Аннотация. В работе исследована важная медико-социальная и научно-практическая проблема физической реабилитации детей школьного возраста с хронической сердечной недостаточностью I–IIА стадий. В диссертации проанализированы отечественные и зарубежные литературные источники по данной проблеме, проведено реабилитационное обследование, которое позволило определить функциональное состояние сердечно-сосудистой и дыхательной систем, состояние вегетативной нервной системы, опорно-двигательного аппарата, физическое развитие, толерантность к физической нагрузке, психоемоциональное состояние и качество жизни детей школьного

возраста с хронической сердечной недостаточностью I–IIA стадий. Такой подход способствовал возможности разработать и индивидуализирован, программу физической реабилитации для этих детей, которая длилась 28 недель. Эта программа содержала практическую и теоретическую части. На всех этапах реализации разработанной программы физической реабилитации проводился контроль, результаты которого корректировали дальнейший процесс реабилитации. Результаты педагогического эксперимента подтвердили эффективность разработанной программы физической реабилитации для детей школьного возраста с хронической сердечной недостаточностью I–IIA стадий. Это дало основание рекомендовать разработанную программу физической реабилитации для применения в практической деятельности лечебно-профилактических учреждений.

Ключевые слова: физическая реабилитация, дети школьного возраста, хроническая сердечная недостаточность, комплексное обследование.

Chekhovska M. Yu. Physical rehabilitation of school aged children with chronic-heart failure of I–IIA stages. – Qualifying scientific work on the rights of manuscripts.

Abstract. The important medical and social, and scientific and practical problem of physical rehabilitation of schoolchildren with chronic heart failure of I–IIA stages is researched in this work. The dissertation analyses national and foreign library sources, recommendations of various world and Ukrainian associations on the given problem. It is found that heart failure remains one of the most urgent problems of modern children's cardiology. It is carried out a rehabilitation examination. It made it possible to determine the functional state of the cardiovascular and respiratory systems, the state of the autonomic system, musculoskeletal system, physical development, exercise tolerance, psychological and emotional status and quality of life of schoolchildren with chronic heart failure of I–IIA stages. This is the complex approach that has made it possible to detect various violations by different body systems and take into account the individual peculiarities of the child while sectioning means of physical rehabilitation. This approach made it possible to develop and individualize a program of physical rehabilitation for such children that lasted 28 weeks. In the process of drawing up the physical rehabilitation program for sick pupils we have taken into account the principles of physical rehabilitation and physical education. The paper presents an algorithm for the process of physical rehabilitation and a scheme for the selection of physical rehabilitation facilities for patients with chronic heart failure. This program contained practical and theoretical parts. Practical part included morning and evening hygienic gymnastics, a complex of therapeutic exercises, physiotherapy, dosed walking and walking upstairs. The practical part was supplemented by elements of hardening, following the principles of healthy nutrition and favorable psychological microclimate in the family. The practical part of the program was divided into three stages. At till stages of the

implementation of the developed program of physical rehabilitation control was carried out, the results of which were corrected by the subsequent rehabilitation process. After the completion of the physical rehabilitation program, the supporting phase continues on a permanent basis. The theoretical part, in the form of interactive classes, was aimed at obtaining new information by parents, mastering vagal samples, and others like that. The results of the pedagogical experiment confirmed the effectiveness of the developed program of physical rehabilitation for schoolchildren with chronic heart failure I–IIA stages. Found during the study the growth of functional capacity of the cardiovascular and respiratory systems, improvement of indices of the musculoskeletal system, physical development and exercise tolerance allows us to recommend the developed program of physical rehabilitation for application in the practice of hospitals and health-related institutions. Prospects for further study of the physical rehabilitation problems among school-age children with chronic heart failure of I–IIA stages can be considered in the adaptation of the developed program of physical rehabilitation for persons of other age groups.

Key words: physical rehabilitation, schoolchildren, chronic heart failure, complex examination.

Дисертації докторів наук:

10. Одинець Т. Є. Теоретико-методологічні засади фізичної реабілітації жінок з постмастектомічним синдромом : дис. ... д-ра наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.03 / Одинець Тетяна Євгенівна. – Львів, 2018. – 527 с.

Науковий консультант – Бріскін Юрій Аркадійович, д-р наук з фіз. виховання та спорту, професор, завідувач кафедри теорії спорту та фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Андрійчук Ольга Ярославівна, д-р наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри здоров'я людини та фізичної терапії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Офіційний опонент – Бугайцов Сергій Георгійович, д-р мед. наук, професор, головний науковий співробітник відділу радіоіндукованих онкологічних захворювань Інституту клінічної радіології Державної установи „Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії наук України”.

Офіційний опонент – Паснок Олександр Станіславович, д-р мед наук, професор кафедри акушерства і гінекології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Анотація. Уперше розроблено спосіб оцінювання прогнозованого рівня функціонального стану серцево-судинної системи жінок з постмастектомічним синдромом на підставі врахування віку та об'єктивних показників центральної гемодинаміки: частоти серцевих скорочень, хвилинного об'єму крові та роботи лівого шлуночка, а також їх вагомого внеску в загальний прогнозований рівень. На підставі значень визначених параметрів та коефіцієнтів множинної регресії визначено критерії рівнів функціонального стану серцево-судинної системи організму жінки з постмастектомічним синдромом. Запропонований спосіб дозволяє проводити швидкий моніторинг та з високим ступенем вірогідності оцінювати функціональний стан серцево-судинної системи організму жінок з постмастектомічним синдромом, а також визначати ефективність лікувальних, реабілітаційних заходів і вносити корективи в програму реабілітації. Вперше визначено чинники спрямованості засобів реабілітаційного процесу з інтегральним врахуванням прогнозованого рівня функціонального стану серцево-судинної системи та етапу реабілітації. Встановлено, що у жінок з низьким рівнем функціонального стану на стаціонарному етапі вагому роль відіграють гемодинамічно-амплітудний чинник (37,06 % дисперсії), експіраторний (21,24%), вегетативний (14,49%); з нижчим за середній – гемодинамічно-амплітудний (29,62 %), експіраторно-гемодинамічний (17,69%), вегетативний (11,40%); з середнім – гемодинамічно-амплітудний (31,19 %), експіраторний (17,06%), експіраторно-вегетативний (13,47%). На диспансерному етапі гемодинамічний чинник охоплював 22,37 % дисперсії у жінок з низьким РФС, 21,24% – з нижчим за середній, 22,06 – з середнім; 4 експіраторний – 17,15%, 16,74% та 17,48; вегетативний – 11,21%, 13,29% та 12,97% на відповідних рівнях. Вперше визначено кількісні та якісні параметри функціонального, психоемоційного стану та якості життя жінок з різними прогнозованими рівнями функціонального стану серцево-судинної системи та типами ставлення до хвороби. Уперше розроблено диференційовані проблемно-та особистісно-орієнтовані програми реабілітації хворих з постмастектомічним синдромом, що передбачають врахування особистісних вподобань жінки, обґрунтований вибір засобів та методів фізичної реабілітації щодо перебігу післяопераційного періоду, віку, особливостей фізичного, функціонального, психоемоційного стану, наявності супутньої патології, типу ставлення до хвороби, обсягу оперативного втручання. Розроблені програми ґрунтувалися на поступовому вирішенні поставлених завдань з врахуванням прогнозованого рівня функціонального стану серцево-судинної системи та чинників спрямованості засобів реабілітаційного процесу. Обґрунтовано та апробовано три особистісно-орієнтовані програми: перша містила аквафітнес (аквамоушн, аквабілдинг, аквастретчинг), кондиційне плавання, оздоровчу аеробіку; друга – кондиційне плавання та пілатес; третя – стретчинг та йогу. Індивідуалізація

засобів та методів була реалізована в рамках кожної програми, що проводилася в умовах водного чи повітряного середовища. Уперше виявлено гетерохронність ефективності впливу засобів фізичної реабілітації на поліпшення функціонального стану верхньої кінцівки, кардіореспіраторної та вегетативної систем жінок з постмастектомічним синдромом та обґрунтовано раціональність їхнього запровадження. За результатами піврічного контролю встановлено, що застосування фізичної реабілітації на стаціонарному етапі є ефективнішим виключно для поліпшення таких показників: ударного та хвилинного об'єму крові, роботи та потужності лівого шлуночка, больової та тактильної чутливості, якості життя, а також для зменшення лімфостазу.

Одинец Т. Е. Теоретико-методологические основы физической реабилитации женщин с постмастэктомическим синдромом. – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Аннотация. В диссертационной работе представлено новое решение научно-прикладной проблемы физической реабилитации женщин с постмастэктомическим синдромом. Впервые разработана концепция физической реабилитации женщин с постмастэктомическим синдромом, которая включает личностно-ориентированную вариативную составляющую, учет факторов направленности средств реабилитационного процесса и последовательную реализацию фундаментальной, контрольно-диагностической, организационной и оценочной компонент. Предложен способ оценки прогнозируемого уровня функционального состояния сердечнососудистой системы женщин с постмастэктомическим синдромом на основании учета возраста и объективных показателей центральной гемодинамики. Определены количественные и качественные параметры функционального, психоэмоционального состояния и качества жизни с различными прогнозируемыми уровнями функционального состояния сердечно-сосудистой системы и типами отношения к болезни. Обоснованы дифференцированные проблемно- и личностно-ориентированные программы реабилитации больных с постмастэктомическим синдромом.

Ключевые слова: постмастэктомический синдром, физическая реабилитация, женщины, рак молочной железы.

Odynets T. E. Theoretical and methodological principles of physical rehabilitation of women with post-mastectomy syndrome. – Qualification scientific work on the rights of manuscripts.

Abstract. It has been presented a new solution of the scientific and applied problem of physical rehabilitation of women with post-mastectomy syndrome in the dissertation. The purpose of the study is theoretical and methodological substantiation of the concept of physical rehabilitation of women with post-mastectomy syndrome and implementation of its provisions. The object of study is the physical

rehabilitation of women with post-mastectomy syndrome. The subject of study is the methodology of differentiated physical rehabilitation of women with post-mastectomy syndrome. The conception of physical rehabilitation of women with post-mastectomy syndrome has been substantiated for the first time, which allows to standardize the structure and content of applied rehabilitation means in accordance with the stages of the recovery period. The developed conception of physical rehabilitation of women with postmastectomy syndrome includes personality-oriented variable component, takes into account the orientation factors of the rehabilitation process means and the consistent implementation of interrelated structural components: fundamental, control and diagnostic, organizational and evaluative, which allow to substantiate both theoretical and methodical features of restoring the quality of life, physical, functional and psycho-emotional state of women with post-mastectomy syndrome at different stages of the rehabilitation process. First developed method for estimating the predicted level of functional state of the cardiovascular system of women with post-mastectomy syndrome has based on age and objective indicators of central hemodynamics: heart rate, minute volume of blood and left ventricular work, as well as their significant contribution to overall predicted level. Based on the values of the determined parameters and coefficients of multiple regression, criteria of levels of functional state of the cardiovascular system of patients with post-mastectomy syndrome have been determined. The proposed method allows to carry out rapid monitoring and with a high degree of probability to assess the functional state of the cardiovascular system of the patients with post-mastectomy syndrome, as well as to determine the effectiveness of therapeutic, rehabilitation measures and make adjustments to the program of rehabilitation. Defined factors of the direction of the rehabilitation process with the integral account of the predicted level of the functional state of the cardiovascular system and the stage of rehabilitation have been firstly determined in the dissertation. It has been firstly found quantitative and qualitative parameters of functional, psychoemotional status and quality of life of women with different predicted levels of functional state of the cardiovascular system and types of attitude to the disease. It has been firstly developed differentiated problem-oriented and personality-oriented rehabilitation programs for patients with post-mastectomy syndrome taking into account the person's preferences of the woman, a reasonable choice of methods and means of physical rehabilitation for the course of postoperative period, age, features of physical, functional, psychoemotional condition, presence of concomitant pathology, type of attitude to the disease, type of surgical intervention. The developed programs have been based on the gradual solving of the tasks, taking into account the predicted level of the functional state of the cardiovascular system and the direction factors of the rehabilitation process. Three complex personality-oriented rehabilitation programs have been created and justified. The first personality-oriented rehabilitation program included aqua aerobics (aqua jogging, aqua building, aqua stretching), conditional swimming, and recreational aerobics; the second program included conditional swimming and Pilates exercises; the third program included stretching and yoga. The choice of the exercises was based on preliminary examination of the functional, psychoemotional indicators, and individual goals of the patient as well as

the acceptability of the aquatic environment for exercise training of patients with post-mastectomy syndrome. According to the study hypothesis, a rational combination of land-based and aquatic exercises could lead to a significant improvement of functional, psychoemotional indicators and quality of life in women with post-mastectomy syndrome. The concept of physical rehabilitation of women with post-mastectomy syndrome has been developed and introduced into the practice of specialized institutions and recommended for further application.

Keywords: post-mastectomy syndrome, physical rehabilitation, women, breast cancer.

ПОКАЖЧИК АВТОРІВ

Єфремова А. Я.	4
Ільницький І. М.	5
Квасниця О. М.	6
Литвинець А. І.	1
Назаркевич Л. І.	7
Нерода Н. В.	2
Одинець Т. Є.	10
Тимочко-Волошин Р. І.	8
Тодорова В. Г.	3
Чеховська М. Я.	9

AUTHORS INDEX

Chekhovska M. Yu.	9
Ilnytskyi I. M.	5
Kvasnytsya O. M.	6
Lytvynets A. I.	1
Nazarkevych L. I.	7
Neroda N. V.	2
Odynets T. E.	10
Todorova V. H.	3
Tymochko-Voloshyn R. I.	8
Yefremova A. Ya.	4

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**АНОТОВАНИЙ ПОКАЖЧИК ДИСЕРТАЦІЙ БІБЛІОТЕКИ
Львівського державного університету фізичної культури
за 2018 рік**

Укладач – Ірина Свістельник